

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap, hétfőn és ünnep után is.

Előfizetési árak:

Helyben egy hónapra 1 kor.,
negyedévre 3, fél évre 6,
egész évre 12 kor.

Vidéken: egy hónapra 1 kor.
20 fill., 1/4 évre 3 kor. 60 fill.,
1/2 évre 7 kor., 1 évre 14 kor.

Egyes szám ára 4 fillér (2 kr.).

Felelős szerkesztő:

BARTÓK LAJOS.

Kiadótulajdonos:

WERBŐCZY KÖNYVNYOMDA R.-TÁRSASÁG.

Szerkesztőség és kladóhivatal: IV. ker., Vármegye-utca 11—13.

TELEFON.

Apró hirdetések ára: egy szó 2 fill., vastagabb betűvel 4 fill.
Hirdetések nonpareille számitással, díjszabás szerint.

A Merkur-ritterek harcaza.

Budapest, szept. 7.

A liberális tógájába kapaszkodó ujjakkori Merkur-ritterek nemcsak megüzenték a »csalhatatlan« Pester Lloyd hasábjain a késhegyig menő harcot, de már javában is folytatják az előrsi csatározásokat.

Jó lesz tehát, ha a jövődől felelősség szempontjából már előre tisztázzuk az eszméket s megállapítjuk, hogy kik kezdték a harcot? Kik állanak szemközt? Mily fegyvereket használnak? S mi a végcélja a háborúnak?

Hát a támadást határozottan a »Pester Lloyd«, illetve a háta mögött álló »önzetlen« liberális csoport kezdte semmis ürügyek alatt, rossz néven véve, hogy a boldogtalan emlékü Gorove miniszter és Horn államtitkár egyik részbeni utódja végre vállalkozni mert, hogy a gondjaira bízott tárczának ügyeit esküje szerint előmozdítja s hogy annak sikerén minden hatalmában álló eszközzel törekszik s ki merete ezt mondani a nélkül, hogy

bárkit támadott, bárki jogos igényének és törekvésének csorbitását és akadályozását akarta, vagy hirdette volna.

Maga az, hogy a gazdaközönség nemcsak jogos, de méltányos törekvéseinek diadalra jutását kívánta, elég volt arra, hogy ezen urak, (kik demokraták ugyan, de még a parteczedulákon is urak,) levette az eddigi lóláb-takaró liberális tógát, hatalmasan kirugjanak a szent pártfegyelem hámból.

Ha a majd százszorta nagyobb gazdaközönség úgy tett volna mindig, mikor különböző ürügyek alatt egy-egy szíjat hasítottak ki hátából, ugyan hol volna ma a liberális párt, ugyan hol volna annak azon része, mely ha egy-két forinttal emelik ugyanis csekély adóját, mindjárt mozgósítja az összes rendelkezésére álló lapokat, talpra állítja az összes kereskedelmi és iparkamarákat s szervezi a jóléti bizottságokat s egyik panaszkodó küldöttség a másiknak adja a miniszterek kilincsét.

S kik azok, kik e harcban »talpra« kiáltanak? Azok,

kiket az eddigi kormányzati szellem nagyon is elkenyveztetett, kiket az állampolgárok tulnyomóan nagy részének rovására jogtalan előnyökben részesített s kik ennel fogva nagyon is kapaszkodnak az eddigi *vivmányokba*.

Azért azonban, hogy ezt elég nyíltan ki merjük mondani, ne tessék azzal vádolni, hogy mi a felekezeti térre viszzük ezt a harcot, mert ez nem igaz. Nem pedig már azért sem, mert bár nagyobb része ezen kiabálóknak azok közé tartozik, kik mindjárt sértve érzik magukat, ha vallását kérdik, mégis összességük ezen vallás hiveivel nem azonosítható, miután köztudomás szerint s hála Istennek, vannak köztük tekintélyes számban s nagy tekintélyben olyanok is, kik más vallást követnek.

Kár, nagy kár tehát, sőt bizonyos tekintetben nagyon is veszedelmes a küzdő feleket valláskülönbség szerint osztályozni s úgy tüntetni fel a dolgot, mintha a reformáció utáni vallásháború kora közelednék; s nem is igaz, mert mindkét oldalon

különböző felekezetek hivei csoportosulnak — közgazdasági érdekeik védelmében s egyik rész többségének sincs joga s oka, hogy ily véleménykülönbségeket vallásháborúnak deklaráljon.

Sőt még nem is politikai pártharcz, mert mindkét részen minden politikai párt képviselve van.

Ha tehát a »Pester Lloyd« hivei mégis a liberális zászlaja alatt és a vallás sánczai közül intézik támadásukat ellenünk, úgy ezt a harcot ily formában el nem fogadhatjuk, mert az semleges terület. Tessék kijönni belőle, mert különben óhatatlan, hogy egyik-másik visszalőtt golyó akaratlanul is vagy a zászlót, mely magasabban lobog, mint hősei állanak vagy az őket rejtő sánczokat ne érje és meg ne rongálja.

Azután az sem való, hogy itt a liberális kérdésé forogna veszélyben. Hol voltak az ultraliberális urak, illetve elődjeik akkor, midőn a mi atyáink megindították azt a harcot, a melyben zászlaikra a »Jogegyenlőség«, az »Egyenlő teherviselés« jelszavai voltak

A „MAGYARSÁG“ TARCZAJA.

Szeptember 8-ika.

— Sebastopol bevétele. —

— A Magyarország eredeti tárczája. —

Sebastopol bevétele nem a magyar történet lapjaira tartozik. Szeptember 8-ika csak a francziáknak nagy és nevezetes nap. Hadi dicsőségük legszebb emlék-napja, a melyen a krimi háború sorsát eldöntötték.

Átadjuk a francia Clionak a szót, ki feljegyzéseit e szavakkal vezeti be:

E nap modern históriánk egyik legnagyobbja, haderőnk próbaköve volt.

Sebastopol ostroma mártizenegy hó óta tartott, mindkét fél legnagyobb elkeseredéssel folytatta a harcot. A bombák, gyújtókanócok egyre röp-ködtek, innen is, tulról is, változó szerencsével, de egy bizonyos volt, hogy a döntő csapás nem lehet már távol, mert mindkét fél — ki-merültséghez volt már közel.

Szeptember nyolczadika.

Hüvös éjszakai szél süvöltött a várfokán és az azt övező erődítésen végig, a melynek infernalis zenéjéhez az ágyuk szakadatlan bömbölése szolgáltatta a megfelelő akkordokat.

Nyolcz óra reggel. A csapatok teljes fegyverzetben várták a hadiparancsot, melyet Pélassier, a főparancsnok adott s mely ekként szólt: „Katonák!

Elérkezett az idő, a mikor végre a tett mezejére kell lépnünk, vagy-vagy. Karunk vas, akaratunk erős, bátorságunk mérhetlen, keresztül kell törnünk a Malakoff-erőd által tartott vonalon, mialatt szövetségeseink a Rédan-nak mennek neki.

Hadsereg hadsereg ellen. Ez lesz szép hazánk czimerének, a sasnak igazi megkoszorúztatása. Előre fiam, éljen a császár!!“

Egyhangu, egetverő „hurrá“ és „vive l'Empereur“ követte a tábornok lelkesítő szavait, és tíz óra-ker mindenki már helyén volt, várva a parancsot.

Semmi jel, semmi parancs. Az összes tábornokok órái pontosan a Pélassier parancsnokéval össze voltak igazítva. Pontban tizenkét óraker

A tábornokok az első véden állanak, a tisztek kivont karddal, a legénység pedig bajonettel, a fedezetek mögött, megvonulva várták a jelt. A zászló is fedezet mögé volt elhelyezve.

Óriási forgószél, mely egész porfelhőkkel takarta az előkészületeket, segítségünkre volt, sőt ágyunk, melyek az attak terrainumát voltak hivatva előkészíteni, lefeszíthették lafettájukat szépen, csendben.

*

Dél van!...

— Katonák, — kiáltottak egyszerre tábornokaink — előre, éljen a császár!!!

Egyszerre, mintegy ágyuból kilöve, katonák, tisztek előtörnek és csakhamar rettentő erővel, trombitaszó, dobpergés közben hatolnak az ellenség felé. Kissé távolabb, fedett helyen, katonazenekar valami gyújtó harci indulóba kezd; egetverő kaoszláma, mely gyújt, tüzel, kerget — bátorít.

Ez az a perc, a melyben minden ember kész vérént ontani a hadseregért és viszont a hadsereg meghal nemzetéért.

az egész hadoszlop megmozdult és követték Pélassiert.

Legelől Mac-Mahon, ki hadtestével már Malakoff baloldalán van.

De la Motte-Rouge tábornok a jobbfelel operál.

Kis vártatva, óriási pusztító sortűzben és gyilkos ágyuzás közepette, az egész hadoszlop a bevehetetlennek látszó vár előtt állott, a mely árkokon keresztül vágatva, — kiki úgy segített magán, a hogy birt — a vár falához érkeztek a francziák és „hurrá“ a francia zászló ott lengett a várfokán.

Az oroszok óriási konsternáció közepette hagyták el első védeiket és a belső várban sorakoztak ismét. Tiszteink karddal a kezükben jártak, ösztökélve, bátorítva a jó példával elől és csakhamar test test ellen, bajonett bajonett ellen küzdött, harcolt a haza becsületéért.

Tulnan Lamotte-Rouge oszlopa már a hatodik erődöt foglalta el és itt vonul be. Bourbacki tábornok legelsőnek a várba.

Csaknem egyidejűleg ezzel, Dulac, a kis Rédant foglalta el.

Az egész vonalon, szövetségeseink

irva s midőn saját kárak, sőt anyagi romlásuk biztos tudatában is ezen jelszavakat diadalra segítették?

Ezen alapon állunk mi ma is. Egyenlő jogot akarunk, de magunknak is, és egyenlő terhet, de nekik is, mert két jelzőt úgy osztani fel, mint eddig, hogy nekik a jog, nekünk csak a teher esett, tovább nem lehet. A miről mi lemondunk, azt nem engedhetjük, hogy most más vegye fel a mi hátrányunkra s a megosztás, egyenlő viselés helyett most minden terhet a mi nyakunkba rakjanak, mert ez már az általunk oly nagyra becsült liberálizmussal össze nem egyeztethető.

Ne is tessék olyan fitymálva beszélni erről a kipusztításra szánt országról. Mert a mivel birnak, jogban, vagyonban, mind ennek köszönhetik.

Sőt nézzenek szét az országban s leszámítva az újabb keletű állami alapítványokat: itt minden vagy »nemzeti« abból a korból, midőn még a középosztály alkotta a nemzetet, vagy olyan felekezeti jellegű, mely már 48 előtt bevett vallás volt s melynek jótéteményeiben ők épp úgy részesültek, mintha azok alapításához hozzájárultak volna.

Azután még az sem igaz, hogy e harcot az összes kereskedők és iparosok folytatnák s a vélt sérelmet a magukénak tekintenék. Ezt megczáfolja a vidéki kereskedelmi és iparkamarák nagy részének jelentése, sőt mintha e kamarák egyrésze úgy tekintené a harcot, mint a vízben fuldokló ember menekülését az őt felfalni igyekvő czápa elől,

érezvén, hogy e czápa étvágya előtt ő sincs biztonságban.

Mi tehát elfogadjuk az idevetett keztyűt.

De a harcz legyen becsületes s küzdjünk egyenlő fegyverekkel.

Hagyjuk a liberálizmust a parlament porondján, zárjuk be a templomok ajtaját, hogy azokba egyik fél se menekülhessen, méltányoljuk egymás jogos érdekeit s ha ezek valahol olyképp kerülnének összeütközésbe, hogy egyik vagy másik sérelme nélkül ki nem egyenlíthetők: akkor győzzön a többség érdeke, mint a valódi liberálizmus is parancsolja.

Budapest, szept. 7.

Az 1899. évi állami zárszámadásokat, a vonatkozó jelentéssel együtt az állami számvevőszék most küldötte át a miniszterelnöknek. A jelentés négy részletben ismerteti az egész valódi kezelést, összehasonlítva a pénzügyi törvényekkel, továbbá az állami vagyonra mennyiségileg ki nem ható átfutó kezelést, az állami vagyon leltárát és végül a pénztári, a jövedelmi és a vagyonmérleget. A részletezés mintegy 300 részleges zárszámadást nyújt. Egyidejűleg bemutatja az állami számvevőszék és Vaskapu-szabályozási munkálatok költségeiről, valamint 1899. évben nyugalmazott állami alkalmazottakról és ellátásban részesített özvegyekről és árvákról kimutatását is.

Törvényjavaslat a tisztességtelen versenyről. A kereskedelem s ipar szabad gyakorlásánál számtalan-szor tapasztalt azon visszaélések, amelyekkel a versenytársak a tájékozatlan közönséget egymástól elhódítani törekednek s a melyek a jó erkölcsökbe s a kereskedelmi tisztességbe ütköznek, a kereskedelemügyi minisztert arra bírták, hogy törvényjavaslatot dol-

goztasson ki, a mely e visszaéléseket megakadályozza és megtorolja. E törvényjavaslat indokolásával együtt most jelent meg s hir szerint a költségvetési vita után nyomban tárgyalás alá kerül. A javaslatra legközelebb visszatérünk.

Az 1900. évi II. évnegyedi pénztári kimutatást most teszi közzé a kir. pénzügyminisztérium. E szerint az április—júniusi évnegyedben a bruttó-bevétel 225,362.509 korona 52 fillér, míg a bruttókiadás 244,349.812 korona 98 fillér volt. Ezeket az összegeket a múlt év második évnegyedének hasonló tételeivel összehasonlítva, a bevétel az idén 3,329.666 korona 91 fillérrel, a kiadás pedig 14,909.141 korona 34 fillérrel kedvezőtlenebb.

A Reichsrathot feloszlatják.

Bécsből távirják, hogy a minisztertanács ma egész délelőtt szakadatlanul tárgyalt s elhatározta, hogy a koronának a Reichsrath feloszlatását hozza újra javaslatba. E határozat ellen egyedül Pientak dr. galicziai miniszter tiltakozott és ezen tiltakozását jegyzőkönyvbe is foglaltatta. A többi miniszterek azonban egyetértettek, a mi arra vezethető vissza, hogy Körber az utóbbi két napot arra használta fel, hogy tirsait tervének megnyerje. Hir szerint Körber dr. már vasárnap megkapta a felosztási dekrétumot a királytól, úgy, hogy már előzetes szentesítéssel lépett a mai minisztertanács elé.

Délután a király magánkihallgatáson fogadta Körbert, a ki jelentést tett a minisztertanács határozatáról.

A cseh lapok a felosztást mint lényegében már foganatosított intézkedést tekintik és azt mondják, hogy a cseh képviselőknek nincs mit félniök, mert remélhető, hogy az új választások alkalmával is ők nyerik el ismét a mandátumot.

Késő éjjel a következő táviratot kapjuk:

Bécs, szept. 7.

A „Wiener Zeitung“ a következő, 1900. szept. 7-én kelt császári nyilt

parancsot közli a Reichsrath képviselőházának felosztásáról és új választások kiírásáról:

Mi, első Ferencz József, Isten kegyelméből Ausztria császára, Magyarország apostoli királya stb. stb. tudomására hozzuk mindazoknak, kiket illet:

I. cikk. A birodalmi tanács képviselőháza fel van oszlatva.

II. cikk. Az általános új választások a képviselőházba egyidejűleg megindítandók és keresztülviendők.

Kelt Bécsben, birodalmi fő- és székvárosunkban, 1900. szeptember 7-én, uralkodásunk 52-ik évében.

FERENCZ JÓZSEF, s. k.

Körber s. k., Spens s. k., Rezek s. k., Giovanelli s. k., Welsersheimb s. k., Böhm s. k., Hartel s. k., Call s. k., Pientak s. k.

SZÉKESFŐVÁROSI ÜGYEK.

× **Pénzt a szegényeknek.** A VI. kerületi előljáróság panaszolja a tanácsnak, hogy a szegényügyi kiadásokra erre az évre szánt pénze elfogyott. S miután a téli hónapokban előreláthatólag nagyobb mérvben keresi a szegény nép a hatóság támogatását az előljáró póthitelt kér a tanácstól.

× **A terézvárosiak panasza.** A terézvárosiak a fővárosi tanács közbenjárását kéri a postahivatalok mizériája dolgában. Az államvasutak igazgatóságának Andrássy-uti épületében működő postahivatalt november-től elzárják a közönség elől. Az oktagon-téri postahivatal messze is van, szűk is. A terézvárosiak tehát új postahivatalt kérnek az Andrássy-utra.

× **Nem kell tisztviselőtelep.** A budai házépítő tisztviselőknek nincs szerencsájük. A Vérhalom-dűlőbe tervezett tisztviselőtelepet nem engedte meg a középítési bizottság, mert a budai jó levegőju hegyek között nem szabad szegény embereknek házat építeni. A középítési bizottság javaslatát tegnap elfogadta a tanács s végleg elutasította a házépítésre egyesült budaiakat.

× **Közigazgatási és közéletmelzési ügyek.** A nyári szünet után Folkusházy Lajos tanácsjegyző elnök-

az angolok és piemontiak közepén támadtak, ágyudörgés, puskaropogás, por és füst. Itt-ott villámlik egyet az ágyu tüze s rettenetes látvány tárul ilyenkor szemünk elé. Hulla hullán, fegyverek, lovak, ember, keresztül-kasul minden.

Három óra. Ugy látszott, a győzelem minden támadott ponton a francziáké.

De az orosz tartalékok óriási ágyuikkal, villámgyorsan formálódtak és a bátor francziák serege negyedóra alatt megtizedelve harczolt tovább. Rettenetes látvány volt.

A helyzet kétségbeesítő. A vezénylő tábornok is átlátta ezt egy perc alatt. Parancsot adott Souty tábornoknak, hogy útegeit állítsa azonnal fel s minden erejének megfeszítésével támogassa a gyalogság újabb támadását. Ez útegek a leggyorsabb meneteléssel, ágyu- és kartácstüz közepette vonultak fel és helyezkedtek el egy magaslaton.

A tüzéség e rögtönzött párbaja az orosz Wladimir, Kersonese és Odessza erődök megsemmisítésével végződött; a védők pedig sietve vonultak az öldöklő kartácsok elől,

a biztos belső várba, menedéket keresve.

A két hőiesen harczoló tüzerűteg azonban drága áron szerzette meg a franczia lobogónak e győzelmet. Souty parancsnok egyik lábával, Rapatel kapitány, a tisztek és a legénység kétharmada életével fizettek. Hulla hullán és a lókadávek alatt, összevisszaságban.

Bosquet tábornokot egy bomba ölte meg, mellette feküdt súlyos sebével Magnan altábornagy. A kérelhetlen halál elszólította még Saint-Pol, de Marolles, de Pontéves és Dupuis tábornokokat, továbbá Cornulier és Lisciniére parancsnokok mellett néhány ezer névtelen hőst, kik mind hazájuk, lobogójuk dicsőségéért estek el a harczmezőn.

Négy óra. Malakoff a francziák hatalmában van.

Mac-Mahon hadoszlopa roppant veszteséggel jutott oda. A rendíthetetlen tábornok a megelőző napon Niel tábornoknak azt mondta: behatolok a várba, de onnan élve csak győzelemmel kerülök ki.

Az oroszok, ismerve a helyzet stratégiai nagyságát, minden ere-

jüket latba vetve, kétségbeesett kísérletet tettek, hogy visszahódítsák az elveszett erődöt. Inkább a halál, de egy tapodtat sem engedünk a meghódított tőről! — és garmadában hullott a sok halott és sebesült. A hatalmas orosz négy-öt hullahantot talált a vár bástyái előtt.

E pillanatban egy franczia tiszt lóhalálban parancsnokához vágat ama jelentéssel, hogy: »meneküljünk tábornokom, mert az egész vár alá van aknázva s egy perc alatt a levegőbe röpülünk valamennyien«.

— Jól van, — válaszolt a későbbi Magentai herceg — értesítse Péliissier tábornokot, hogy intézkedjék a keletkező robanás előidézése tölesért betölteni...

— De ön, tábornokom? — Én itt vagyok és itt maradok. Mehet!

Időközben megérkeztek a tartalékok is, melyek rohamlépésben siettek társaik segítségére. Néhány percnyi mély csend, a föld mintha háborogni akarna, sístereg, dörög... majd fülsiketítő roppanás és a vár egy pillanat alatt egészen füstbe van burkolva.

Megrendültünk valamennyien,

menthetlenül elveszve a szép franczia hadsereg. De ime; néhány perc múlva elvonul a füstgomolyag és azon veszik észre magukat a francziák, hogy élnek mind; csak egy akna repült a levegőbe, a többi nem sült el. Véletlenül épp az az akna, a mely felett egy franczia sem állott. A mikor felvonták a vár szirtfokára a franczia lobogót, ismét egetverő rázkódtatás, de ezuttal nem a dinamit okozta, hanem ezer torokból egyszerre hangzott: »Vive l'Empereur!«

Az ellenség ágyúi még az egész éjjelen át durrogtak, mindig gyéribben-gyéribben, míg végre egészen elnémultak.

A felgyújtott falvak lángja és az egyre növekedő csend, mely a hullottaktól környezett vár körül honolt, az oroszok elvonulását jelzők.

Reggel volt, pittymallott. Parancsnok és katonák szomoruan, a kimerültség kifáradtan, alig vánszorogtak már, de azért Franciaország hadi annaleseiben soha ki nem törölhető betűkkel van Sebastopol bevételének napja bevésvé.

D'A.

lásával ma volt a közgazdasági és közlemezési bizottság ülése. A marhavásártéri vásárpénztár újból teendő vállalatbaadása és a sertésvásáron létesítendő vásárpénztár ügyében albizottságot küldtek ki. — A tojás-kereskedelem országos rendezése és a központi vásárcsarnokban leendő koncentráció tárgyában készült javaslatot felterjesztik a földmivelségi miniszterhez. — Hunyad vármegye mezőgazdasági bizottságának azt a javaslatát, hogy a balkán buza behozatala ellen foglaljanak állást s a magyar lisztnek Fiume felé irányuló kivitelét — szemben az amerikai liszt versenyével — könnyítsék meg, a bizottság azzal vette tudomásul, hogy a főváros ebben a kérdésben nagyobb szabású akciókat akar kifejteni.

X Közintézmények segítése. A pénzügyi és gazdasági bizottság mai ülésében hozzájárult ahhoz, hogy a Magyar Iparművészeti Társulatot a főváros az 1901—1903. években évente 4000 koronával segítse; a Budapesti Munkaközvetítő Intézetnek — a fenntartáshoz való hozzájárulás fejében — három évre 10 000 korona évi segítséget szavazott meg.

Országos Közmunkák Tanácsa.

Nagyot és merészet terveznek — ha igaz — a belügyminiszteriumban. A közigazgatási reform keretében meg akarják alkotni az Országos Közmunkák Tanácsát. Új hatóságot a régiből, a mely már idejét túlélt: a fővárosi közmunkák tanácsából. Az 1870:X. törvényezikk létesítette a fővárosi közmunkák tanácsát. Létesítette a Duna szabályozására, a Dunapart kiépítésére, a Lánchíd megváltására, több új hid építésére, a főváros utvonalaiknak rendezésére. Mind ezeken kívül a fővárosban előforduló építési és építésrendőri ügyekben fölültés hatóság.

Megszoktuk, hogy Budapest szűk utjaiért, görbe szabályozásáért a közmunka tanácsot szídjuk. A fővárosban meghonosodott bérkaszárnyszerűsítés, a minden zöld fűtől, lombos fától, tértől, parktól való iszonyódás szintén a közmunka tanács jellemző vonása. A harmincz esztendővel ezelőtt megállapított Budapestet minden vonalában, minden rétegében kisebbnek vették fel, mint a hogyan kellett volna. A böles előrelátás nem volt jelen a szűk határok közé szorított székes-főváros mértani berendezésénél.

Igy történt, hogy a főváros kinőtt minden vonalából, átugrotta a fejlődése elé tolt hatósági gátakat s a kis emberek kishitű észjárásán tülemelkedve — bár megtépetten — mégis virágzásnak indult. Megtépetten: mert a nagyvárosnak elegendhetetlen széles utak, terek, üdülőhelyek, parkok a tervezők eljárása következtében kimaradtak a városból; az 5—6 öles utcákat pedig háromemeletes bérházakkal tömték meg, a melyeknél mindig csak a magassági méretekre ügyeltek, de arra sohasem, hogy az udvar elég tágas-e, a lakásoknak lesz-e elég világosságuk, levegőjük.

Ezek a gondolatok bukkannak elő arra a hirre, hogy a vidéki városok is kapnak közmunka tanácsot. Miért kapnak, elmondja a tudósítás. A vidéki városok építéset, városrendezés, közegészségügyi intézmények tekintetében nagyon elmaradtak a modern városoktól. Leg-

nagyobb vidéki városainkban is az építésnél igen kevésbé korlátozzák a magánosok tetszését; az utak szabályozatlanok, nagyobb részében teljesen rendezetlenek, vízvezeték alig néhányban van, csatornázás egyikben sincs.

Nagy nemzetgazdasági érdekek követelik a vidéki városokról való gondoskodást. A közegészségügy tulajdonoson elhanyagolt vidéki városainkban. A modern irányban való fejlődést pedig csakis úgy lehet előmozdítani, ha a rendezést most kezdi meg, a míg az ingatlan érték meglehetősen alacsony. Mindenképpen helyeseljük az országos közmunka tanács intézményét, ha városaink autonóm jogaiából nem vesz el annyit, a mennyit Budapesttől, s ha több invenczióval, nagyobb szeretettel és több áldozatkészséggel rendezi a vidéki városokat, mint a fővárost a jelenlegi közmunka tanács.

Apróságok.

Az állami elmeügyintézetről a belügyminiszter érdekes jelentést adott ki, melyet lapunk már tegnap ismertett. Bennünket különösen megkapott a jelentésnek az a része, a melyből megtudjuk, hogy a böles vezetés alatt álló intézet betegei milyen szépen dolgoznak, sőt keresnek is valamiképp.

Ime, mennyire igaz némely nehéz magyarnak az az igen elterjedt mondása, hogy „bolond, a ki dolgozik!”

Két-három ezer érettségizett ifjával több van ez idén Magyarországon.

Milyen nagy kár, hogy valamely nemzet érettségét nem a maturált ifjak száma, hanem egyéb tényezők, pl. parlamentjének cselekedetei szerint itélik meg!

Pedig szintén azt hinné az ember, hogy ezeréves nemzet törvényhozó testülete már lehetné az érettségi vizsgát!

A jó szászokról már tudjuk, hogy Brassót hivatalosan is „Kronstadt-nak” szeretnék nevezni, most pedig arról értesülünk, Vizaknának a „Salzburg” nevet szánták.

... Nem félnek tőle, hogy a vizaknai csatában elesett honvédek új serege jelenik meg, hogy tiltakozzék a szász vakmerőség véget nem érő sorozata ellen, ha már az élők békén túrnak...

„Egyelőre” tehát nem lesz közegészségügyi miniszterium.

Milyen kár! Az egészségtelen viszonyok gyógyítását a parlamentben lehetett volna kezdeni.

Bizonyos amputációkat is könnyebben végzett volna a kormány az „egységes” szabadelvű-párton.

TÁVIRATOK.

Háboru Kinában.

Washington, szept. 7.

A külügyminiszterium Jackson-tól, az Egyesült-Államok berlini ügyvivőjétől, jelentést kapott, a mely világosan kifejti, milyen álláspontot foglal el Németország az orosz javaslatokra vonatkozólag. A jelentés azt mondja, hogy Németország kerülni akar minden surlódást a hatalmasságok között, de úgy vélekedik, hogy a mostani pekingi viszonyok olyanok, hogy egy

német sereg ott maradására szükség van. A közlemény Németország nézetét olyan alakban juttatja kifejezésre, hogy úgy fogható föl, mintha Németországnak az volna a szándéka, hogy csapatait ne vonja ki Kinából. Alapos az a föltevés, hogy Németország álláspontja más európai fővárosokban is helyeslésre talált.

Bécs, szept. 7.

A Pol. Corr. orosz részről információkat kapott Oroszországnak Kinára vonatkozó magatartása felől. Ezek az információk kiemelik, hogy a pétervári kabinet hű maradt a kínai válság kezdetén tett komoly hivatalos nyilatkozataiban hirdetett elveihez. Oroszország kezdetől fogva mind a mai napig a lázadás elfojtására irányított akcióknak tekintette a hatalmasságok beavatkozását, nem pedig háborúnak. Ezt a fölfogást valamennyi kormány magáévá tette. Ha a kínai események megítélésében fordulat állott be, ez a fordulat csak azoknál keresendő, a kik lassankint beleélték magukat abba a gondolatba, hogy Kína leigázására irányuló hadjárat a czél. Oroszországnak mint Kína szövetségjének, minden más államnál inkább kell kívánnia, hogy Kinában helyreálljanak a normális viszonyok. A legutóbbi javaslatok csak azt a czélt szolgálják, hogy minél előbb megegyezés jöjjön létre a kínai kormánnyal, Peking kiűritése pedig lehetővé tenné az udvar és a kormány visszatérését.

Sanghai, szept. 7.

Hir szerint Li-Hung-Csang orosz hajóval kel utra. Idevaló hivatalnokkörökben nem adnak hitelt ennek a híresztelésnek.

London, szept. 7.

Finlay főügyész tegnap Invernessben beszédet mondott, a melyben azt hangoztatta, hogy Kinában erős kormányt kell szervezni, a mely teljesíteni tudja kötelességeit az idegen hatalmasságokkal szemben. Azonkívül arra kell törekedni, hogy a legutóbbi zavargásokban részes hivatalnokok szigorúan bünhődjenek.

Pétervár, szept. 7.

Popot államtanácsos azt táviratozza Fucsau-ból 3 iki kelettel, hogy az Amojban partraszállt japán csapatokat visszahívják. Fucsauban állandó nyugalom van.

Sanghai, szept. 7.

Rosthorn dr. osztrák-magyar ügyvivő és neje, valamint Knobel holland követ jó egészségben ide érkeztek. Az utóbbi egy holland hadihajón érkezett. Rosthorn dr. és neje az osztrák-magyar követség leégése után eleinte a franciaia követségen tartózkodtak és miután ez a július 30-iki akna-robbanás alkalmával erősen megrongálódott, Rosthornné asszony augusztus 24-én történt elutazásáig a német követségben lakott.

Háboru Dél-Afrikában.

London, szept. 7.

Roberts had táviratozza Belfast-ból e hó 5-éről: Hamilton oszlopa, melyhez Boolehurst lovassága csatlakozott, átvonult Delstroumon. A csapat csak csekély ellenállással találkozott és most Lydenburg ellen nyomul. Bullerrel jelzési összeköttetésben van. Buller ágyuzása odahallatszik; ma reggel Buller az ellenség balszárnyával harcrol. Hamilton igyekszik megkerülni a

ellenség jobboldalát. Lovascapatok Clement és Hart parancsnoksága alatt jelenleg Krügersdorp és Johannesburg kerületekben működnek. Pan és Vanderfontein közt egy 125 kanadai lövészből álló őrséget megtámadott egy 3 ágyúval ellátott ellenséges csapat, de az őrség visszaverte az ellenséget.

A postis Angliában.

Glasgow, szept. 7.

Az egészségügyi hatóság mai jelentése szerint a pestisben megbetegedettek száma jelenleg 13. Két másik esetben pestis-gyanu forog fenn. Orvosi felügyelet alatt, a tegnap elbocsátott 9 ember leszámításával, még 100 személy áll. Egy South Govanba való beteget a kórházba szállítottak.

Az agrárius német császár.

Stettin, szept. 7.

A német császári pár jelenléte alkalmából Pomeránia tartomány disztrakcióját rendezett. A lakomán Vilmos császár beszédet mondott, melyben köszönetét fejezte ki a szíves fogadásért és áldását fejezte ki a tartományra, különösen a mezőgazdaság terén.

Lefoglalt püspöki jövedelem.

Róma, szept. 7.

A főállamügyésznek a traini főlebbézési bíróságnál előterjesztett jelentése következtében, mely Andrea püspöknek az Umberto királyért tartott gyászünnepek alkalmából tanusított magatartására vonatkozott, ma rendelet iratott alá, melylyel a püspök jövedelmei a szegények javára lefoglaltatnak.

Előfizetési felhívás

MAGYARSÁG

POLITIKAI NAPILAPRA,

Megjelenik minden nap reggel, nyolcz oldal terjedelemben.

Felelős szerkesztő:

BARTÓK LAJOS.

Kiadótulajdonos:

Werböczy könyvnyomda r.-társaság.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bpsten, IV., Vármegye-utca II—13

Egyes szám ára 4 fillér (2 kr.)

Lapunk czime: lapunk programja, hitvallása.

A MAGYARSÁG politikája: nyílt és minden befolyástól ment, pártokhoz kötve nincsen.

Eszménye: az igazi liberalizmus, a mely a felebaráti szereteten alapszik. Fegyvere: az igazság.

Híradásai gyorsak és megbízhatók; értesüléseit minden rovatában első kézből kapja.

Közgazdasági rovata a szövetkezés eszméje mellett küzd.

Tárczái és regényei elsőrangú írók tollából valók.

Művészeti rovatában a nemzeti szellem találja támogatóját.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva
Egy hónapra ... 1 korona — fillér.
Negyed évre ... 3 „ — „
Fél „ ... 6 „ — „
Egész „ ... 12 „ — „

Vidéken, postai küldéssel	
Egy hónapra . . .	1 korona 20 fillér.
Negyed évre . . .	3 " 60 "
Fél " . . .	7 " — "
Egész " . . .	14 " — "

Egyes szám ára 4 fillér.

Kapható minden dohányüzletben és az utcai elárúítóknál.

HIREK.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** Erzsébet királyné halálának második évfordulója szeptember 10-én, hétfőn lesz. E szomorú emlékü napot kegyelettel ünnepli meg a főváros közönsége. A hivatalos főistentisztelet délelőtt 10 órakor lesz a budavári koronázó Mátyás-templomban, a hol megjelennek a kormány tagjai és az összes hatóságok képviselői. *Vasary* hercegprímás akadályoztatása esetén *Kohl* Medárd püspök fog pontifikálni.

— **Magyar zarándokok Velencében.** Megemlékeztünk már arról a zarándoklatról, melyet *Desseffy* Sándor csanádi püspök fog vezetni Szent-Gellért püspök ereklyéihez Velencébe. Most, mint értesülünk, *Desseffy* püspök felhívást bocsátott közzé a jelentkezőkhöz, melyben kéri őket, hogy mindannyian magyar ruhában jelenjenek meg a kereszténység első vértanújéréklyéinél. Eddig legtöbben Szeged vidékéről jelentkeztek a szép utra s valamennyi résztvevő bejelentette, hogy magyar diszruhát visznek magukkal.

— **László főherceg halálának évfordulója** volt tegnap, mely alkalommal *Sztáray* grófnő a főhercegnének a *Zsigmond-kápolnában* levő koporsójára koszorút helyezett el. Ma reggel 8 órakor pedig gyászmise volt, melyen nagy közönség vett részt.

— **Összeesküvés a román király ellen.** Emlegetettünk már arról a összeesküvésről, melynek célja *Károly* román király meggyilkolása volt. A bukaresti vizsgálat újabb adatai szerint a terv nemcsak a román királyra szorított, hanem kiterjedt *Sándor* szerb királyra is. Minderről *Florescu* bukaresti vizsgálóbírónak állítólag okmányos bizonyítékai vannak. A bukaresti leleplezések azonban nem zavarják a bolgár-macedón bizottságot. Most kisebb emberekre fordítja véres figyelmüket. Így a szófiai központi bizottság kiküldöttje az oltár előtt agyonlőtte a monasztiri román-macedón (cinczár) papot. A bolgár kormány ezalatt hivatalos nyilatkozatok és czáfolatok szerkesztésével tölti az időt. Az *Agence Telegraphique Bulgare* kijelenti, hogy a bolgár kormány csak akkor fogja elrendelni a vétkesek üldözését, a mikor majd elég bizonyíték lesz a kezében. Ebből kitűnik, hogy a szófiai kormány nem mer föllépni a macedón bizottság ellen. E közben *Ferdinánd* fejedelem állítólag kijelentette, hogy nem akar oly nép fölött uralkodni, a mely bátorítja a gyilkosságokat és a gyilkosokat. Csináljanak előbb rendet, azután visszatér. És magyarországi birtokaira utazott. Időközben *Nascevic* mostani pénzügyminiszter vette át ideiglenesen a külügyminisztérium vezetését és a minisztertanács elnökségét és ismételten táviratilag kérte a fejedelmet, hogy térjen haza. De a fejedelem még nem válaszolt e táviratra, mert informálva van, hogy őt is halálra ítélték. Különben Szófiában nagy forradalom kitörésére vannak elképzelések.

— **Az egyetemi ifjuság és a kereszt.** Az egyetemi ifjuság az egyetemi keresztconkitások alkalmából, ifjusági gyűlést tartott, a melyen 800 egyetemi polgár egyhangulag elfogadta *Bernolák* Nándor joghallgató indítványát, a mely szerint a kultuszminiszter felkéressék, hogy az egyes tantermekben a kereszt kifüggesztése iránt intézkedjék.

— **A Rigler-gyár munkásainak sztrájkja.** A rózsá-utcai *Rigler*-gyárban ma délben a munkások egy része kimondta a sztrájkot. A munkások hétfőn memorandumot adtak át *Moiret* F. Ödönnek, a gyár vezérigazgatójának s kilencz órai munkaidőt kértek az eddigi tíz óra helyett, azonban az igazgatóság magtagadta a munkások kérését s ezt a vezérigazgató madélben hirdette ki a munkatérmekekben. A könyvkötők, boríték- és dobozkészítők osztályán erre körülbelül kétszáz munkás abbahagyta a munkát. A sztrájk-tanyát a Dohány-utca és Alsó-Erdősor sarkán egy vendéglőben ütötték föl. A vezérigazgató elhatározta, hogy új munkásokat fogad a sztrájkolók helyébe.

— **Modern cseléd.** Egy belvárosi úri család szobaleányt szerződött. A cselédszerző csinos kis leányt hoz és elkezdődnek a nagyságával való alkudozások az előszobában. Épp ez alatt lép be a család egy nyalka jogász rokona és udvarias köszönéssel vonul át az előszobában.

— Kérem nagysága, a házhoz tartozik ez az úri? — kérdi a leány minden átmenet nélkül.

— Mi köze ahhoz magának? Nem a házhoz tartozik.

— Nem? — felel a leány. — Akkor hát kezeit csókolom a nagyságának, de nem állok be!

— Így szól a cselédek mintaképe és — távozott.

— **Az egyetemi ifjuság mozgalmá.** Az Egyetemi Körben e hónap 14-én lesz az elnökválasztás. A választás elnöke: *Zsembery* István lesz. A három párt pedig a választáshoz két-két bizalmi férfit küld ki. — *A jüggellen egyetemi ifjak* pártja, újabb megállapodásához képest, szeptember 11-én, délután 5 órakor a *Saskör* nagytermében nagygyűlést tart, a melyre az egész egyetemi ifjuságot, pártkülönbség nélkül, meghívja. Ezen a gyűlésen mondja el *Horváth* Zoltán, a párt elnökjelöltje, programbeszédét. Ugyancsak szeptember 14-én, este 8 órakor pártvacsora lesz a *Saskör* dísztermében.

Az egyetemi nemzeti párt holnap, szombaton, este 6 órakor értekezletet tart a Magyar-utca 3. sz. alatti *Karikás*-féle vendéglőben. A megjelenést mindenki részéről ez uttal is kéri.

— **Külföld magyarjai.** Mindig újabb és újabb bizonyosságaival találkozzunk annak, hogy bennünket külföldön semmibe sem vesznek, a monarchia konzulai pedig annyit sem tesznek meg a külföldre vetődött magyar érdekekben, a mennyit például *Persia*-ból ide vetődött zarándok várhatna el *Schossberger* báró persa konzul ur részéről. A Transzválból kiküldött európaiak közül minden nemzet szülötte részesült konzuli oltalomban, csak a mieinkkel nem törődött senki. *Hirsch* ur a főkonzul neve, hanem annak másfelé akadt dolga. Azonban egymást érik a gyámoltalanságunkra valló esetek. Néhány ily esetet sorolunk csak fel: 1876-ban egy *Cincinnati*-ban lakó magyarnak az osztrák és magyar konzulátuson dolga akadt, hanem a kon-

zul kijelentette előtte, hogy fogalma sincs szép hazánk létezéséről. 1886-ban Oroszországból kitolonczoltak egy magyar illetőségű hírlapíró, mert a rendőrfőnök . . . féltette tőle a feleségét. *Rozenkranz* ur, a konzul, interveniált, de akkor sem tehette volna eredményre, ha *Güldenstern* is magával hozza nyomtatéknak. A monarchia *smyrnai* konzulának jogi tanácsosa egy örményországi bukott kereskedő megbízásából végrehajtásokat fogatosít magyar alattvalók ellen . . . Valóságos pseudo-képviselőt a miénk és a midőn a király személye körüli miniszter ő exczellenciája magyar nemzeti színű lobogókat lát konzulátusainkon, akkor őt felette irigyeljük, mert ez olyan látványosság, a melyben kivüle halandó embernek eddig még része nem volt!

— **Halpaprikás és bekisértetés a szerb parton.** Igen jó étvágygyal fogyasztotta el a napokban egy pancsovai társaság a halpaprikást, de annál rosszabbul esett az utána következő fekete leves. A mint levelezőnk írja, ez a vidám társaság e napokban csónakázással egybekötött halpaprikás ebédet tervezett. Hát csónakáztak a Dunán, azután kikötöttek a szerb parton és a legjobb étvágygyal láttak a lakomához. A halpaprikás illata csalhatta oda a szerbiánus finánczokat, a kik tüstént kérték az átkelési engedélyt! Erről bizonyos, megelégedtek, hanem a szerb finánczok udvarias legények lebottek, talán inkább is várták *Milán* királyt, mint azt az ártatlan úri kompániát és csupán arra kérték a társaságot, hogy ebédjük elfogyasztása után evezzenek vissza Magyarországra. De hajh, jó volt a paprikás, csuszott reá a negotini ürmös, bizony ott fedkeztek a kirándulók és ott voltak az udvarias finánczok visszatértek is! Ennek már fele sem volt tréfa és most következett a fekete leves. A kompániát felpakkolták, meg sem állottak vele *Belgrád*-ig, ott a prefekturára kísérték és ott tartották másnap reggelig. Nem tudjuk, olyan jól esett-e a reggeli, mint az ebéd, de bizony hosszu orral tértek haza a kirándulók és itthon — ráadásul — még az eljárást is megindították ellenük. Tanulság: a kinek halpaprikás kell, az egye meg itthon, vagy ha Szerbiába akar menni, váltson utlevelet, mert ott most nagyon könnyen osztogatják az utilaput!

— **Az öngyilkos leány becsülete.** A szegény *Joanovic* Janka, kis-oroszi postamesternőről meg volt írva, hogy 600 korona hiány volt a kasszában. Megiepték a rovacsolással, ő pedig nem várta be a szegyet, hanem szíven lötte magát és meghalt. Mindenki öszintén sajnálta a szegény leányt, sokan kétségbe is vonták bűnösségét, mert hiszen ilyen szép fiatal leánynak könnyen módjában lehetett volna a 600 korona hiányt fedezni: nem tette és ez aligha mutat becselenségére. Legjobbiban siratta, legkevésbé hitt leánya bűnös voltában a szegény öreg anyja, ki benne egyetlen támaszát, személynét veszette el. Az anyai szív nem nyugodott meg a borzasztó gyanuban, kutatott, keresett, míg végre talált valami nyomot, a melyen leánya becsületét megtalálhatja. A mint nekünk írják, a szép szerb leány félig elégetett iratai közül néhány foszlány összeállításából kitűnik, hogy a postán hiányzó pénz elölkelő kis-oroszi család férfitagja vette el, s a leány szíve nagy

szerelemében inkább választotta a halált, mintsem hogy a tettést elárulja. A boldogtalan anya most már följelentést tett az illető ellen, ki köztudomás szerint különben is gyakran fordult meg a postán *Janka* életében. A vizsgálat fogja kideríteni, mennyiben alapos a leánya becsületét kereső szegény özvegy gyanuja. Hanem az a szerető ifju szív mégis hiába vérzett el, ha nem válthatta meg halálával azt, a kiért meghalt!

— **Szenvedélyes szarvas-vadászok.** A „Természet“ című folyóiratban a következő hirdetés jelent meg:

Két előkelő külföldi vadász szeretne egy-egy jó szarvast löni. Kérünk ajánlatokat sürgősen a lődj, honorárium és egyéb költségekről a helyi körülmények rövid leírásával.

Érdekesnek érdekes, hanem azok az előkelő külföldi urak aligha bírnak tiszta fogalommal a magyar vendégszeretetről! A kinek nálunk olyan vadászterülete van, hogy azon csak úgy kergetődznek a szarvasok, bajosan rendez vadászkatok belépti díj mellett! Ha azok az urak csakugyan előkelők, könnyen tehetnek szert meghívókra . . . kishirdetések nélkül is!

— **Emberhalál a hadgyakorlatokon.** A Békés-Gyulán állomásozó 2. gyalogezred a pilisi táborból elindulva, szerdán érkezett *Aradra* rendkívül fázasztó menetelés után, teljes utász-felszereléssel. Utközben heten összeestek és meghaltak, ezenkívül pedig többen kitudtek. E tömeges elhalálozás magyarázatául azt hozzák fel, hogy a szegény paraszt fiuk mindjárt a legerősebb földmívelői munka után, az aratás nehéz munkájában kimerülve, vonulnak be a gyakorlatokra. Az összes gyakorlatok egyébként ma pénteken véget értek, elhangozván a hármás kürtjels, a mely a szabadságos katonák legszebb zenéje.

— **Az örökös nevelőjelölt.** Az apróhirdetéseket használta fel *Davidovic* Ferenc arra, hogy meg nem engedett módon jövedelemre tegyen szert. Figyelemmel kísérte t. i. azokat a hirdetéseket, a melyekkel nevelőt kerestek, és ha ilyenre reá akadt, különféle álnevek alatt ajánlkozott az állásra. Természetesen ajánlataihoz hamisított bizonyítványokat csatolt. A mikor azután megállapodásra jutottak, utiköltséget kért. *Davidovic* csak ezt várta, mert a pénzt átvette ugyan, de állását el nem foglalta. Így történt azután, hogy egy esomó feljelentés érkezett ellene a rendőrséghez, mely végre *József-körut* 61. sz. alatti lakásán, a hol *dr. Spitzer Arnold* néven lakott, elfogta. A belépő detektivnek csakhamar mindent bevalott, majd egy százzal akarta megkínálni, hogy mondja azt, hogy nem találta otthon. A detektiv azonban mégis csak bevitte a főkapitányságra. A holmija között alfabetikus kimutatást találtak az áldozatok névsorával, a melynél ott vannak a kicsalt összegek is. E szerint 19 esetben járt el, s 2735 forint csalt ki azoktól, de nem lehetetlen, hogy sokkal nagyobb az összeg s a károsok száma. Bevallása szerint évek óta üzi ezt a mesterséget Bécsben s Budapesten egyaránt. Átkisérték a vizsgálóbíróhoz.

Megcsonkitott halak. Kaposvári levelezőnk erősen panaszkodik a „Balatoni Halászati Részvénytársaság“-ra. A Balatonvidék közönsége csak nagynehezen juthat balatoni halhoz, annál nagyobb volt a riadalom a napokban, a mikor híre járt, hogy annyi a piacon a süllő, mint a pelyva! „De már ebből eszünk!“ — mondák a város inyenczei és lón a piacon rég nem látott tolongás. Csakugyan, kosárszámba várta ott a fiatal süllő, de ebben sem volt köszönet, mert valamennyinek le volt vágva a hátulsó része, sőt még romlott is volt kissé! Ennek a csonkitásnak pedig igen egyszerű volt az oka, a mi nem más, mint az, hogy a 25 milliméteres háló kifogja az apró, még ifjú süllőket, hogy azután a törvényes hosszúság konstatálható ne legyen, a részvénytársaság jó eleve véghez vitette rajtuk a csonkitást. A „Balatontavi Halászati Részvénytársaság“ különben oly buzgón működik, hogy mire a szerződése lejár, akkorára végképpen kipuoztatja a Balaton halait. Úgy látszik különben, hogy a társaság mértéke már kezd betelni, mert üzemeltetésében a képviselőházban interpellációt intéznek a kormányhoz.

Rejtélyes halál. A Margitsziget kis szállójában lakott, gyógyulást keresve, *Cram* Frida báróné, drezdai lakos. Az éjjel azonban hirtelen rosszul lett és meghalt. A halál okának kiderítése végett holttestét a boncoló intézetbe vitték.

Vonatösszeütközés. Kassáról és Iglórol egyszerre távirják, hogy *Abos* állomásnál a hajnali gyorsvontat összeütközött a tehervonattal. A gyorsvontat két kocsija kisiklott, kisebb sérülések történtek.

Rendőri hírek. *Elgázolás.* *Fülöp* Ödön 35 esztendő lakatossegéd a ferencvárosi pályaudvaron vigyázatlanságból egy vagon kereké alá került, melyek bal lábszárán mentek keresztül. Az éjszaka folyamán a zott lábszár alsó részét amputálni kellett. *Bejelentett öngyilkosság.* *Zlinszky* Pál apostagi születésű 30 éves boltiszogató a Városerdőben valaki 18 korona készpénzt lopott el. Főnöke ma levelet kapott tőle, a melyben tudatja, hogy elemészté magát. A rendőrség keresi.

Halál az utcán. *Csermák* József kőfaragó felesége ma délelőtt a Német-utca 32. számú ház előtt összeesett s meghalt. A boncoló-intézetbe vitték.

Szájpadlás nélküli fogak feleslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból semmi kellemetlenséget nem okoznak. Speciális készítője **Wellner Gyula**, lakik **Bpsten, Andrássy-ut 38. szám.** Műveleteit jótállás mellett készíti.

RIADALOM, MŰVÉSZET.

Az Opera új éve.

A közönségnek, úgy látjuk, van köze ahhoz, hogy az Opera az utóbbi években a lehető legbürokratikusabb intézmény lett. Ezer és ezen ilyen bürokrata-intézkedése satnyította el ott a művészi szellemet annyira, hogy a közönséget manapság igazán alig érdekli az Opera.

Mi pedig nem szűnünk meg azt hirdetni, hogy a műveltség abban áll, hogy a művészet az embernek lelki szükséglete, mindennapi lelki tápláléka. A kinek igénye a parkettes lakás, a függöny, a zsölle-garnitúra: az kell, hogy megkivánja, nélkülözni ne tudja a teli könyvesszekerényt, a zongorát (vagy más hangszert), a színházakat s ezek közt az Operát.

Az Opera vezetősége mindezt igen jól tudja; nos, azt is tudhatná, hogy maga alatt vágja a fát, a maga intézetének érdekei ellen cselekszik, mikor a bürokratikus, hivatalos titok címén magának tartja mindazt a tudnivalót, a mivel a közönség érdeklődését felkelthetné.

Igy cselekszik, mikor ma, alig egy héttel az új operai év megkezdése előtt, még mindig nem közli a sajtóval, hogy mi széppel-jóval fogja meglepni közönségét. Kénytelenek voltunk ez egyszer kerülő uton szerezni tudomást a „vita nuova“ felől; így adjuk közre a M. Kir. Operaház munka-, illetőleg élvezet-programmját.

Újdonsága lesz: 3 magyar szerző műve és 3 külföldi; és pedig: *Farkas* Ödön „Tetemre hívás“ és *Vavrinecz* Mór „Rosamunde“ című 1—1 felvonásos operája (októberben) s egy magyar ballet; továbbá *Charpentier*: „Louise“-ja (decemberben), *Offenbach*tól „Hoffmann meséi“ (januárban), *Wagnertől* „Trisztán és Isolda“ (februárban).

Felújít az opera 4 magyar dalművet; ezek: „Alár“ (gr. *Zichy Géza* műve); „Toldi szerelme“ (*Mihalovich Ödön*); „*Brankovits György*“ és „*Sarolta*“ (*Erkel Ferencztől*, az utóbbi azonban nem „egyetlen“ vig dalműve, mint a hogyan operaházi forrásunk állítja. A „Névtelen hősök“ is vig opera, sőt jóval értékesebb). — Felújítja még 17 külföldi szerző művét; ezek: *Mozart* (Szókratész a szerályból), *Wagner* (A Nürnbergi mesterdalmokok), *Boieldieu* (A fehér nő), *Bellini* (Az alvajáró), *Donizetti* (Don Pasquale), *Smetana* (Az eladott menyasszony), *Goldmark* (Merlin), *David* (Lalla Roukh), *Puccini* (Manon Lescaut), *Meyerbeer* (Észak csillaga), *Masse-net* (Lahore királya), *Giordano* (André Chénier) és egy ballet: *Widortól* (A korrigán).

Személyi változások: Két új tenor-énekes (*Broulik Ferenc* és *Alberti Werner*) s két nő tag (a mezzoszoprán *Bartolucci Viktória* és a koloratur-szoprán *Kobler Elza*) szerződött. A személyzetben még mutatkozó csorbakat néhány vendég fellépte fogja kiköszörölni: októberben *Rogers Della* amerikai mezzoszoprán (mint *Carmen*, *Sába királynője*, a „*Tannhäuser*“ Erzsébetje, a „*Bolygó hollandi*“ *Sentája*) és a magyar *Bonomi Lujza* (mint „Az ezred leánya“, a „*Rigoletto*“ *Gildája*, a „*Windsori* vig nők“ *Fluthnéje*), végre *Destinn Emmy*; novemberből kezdve pedig *Pollini özvegye*; *Bianchi Bianca* lesz épp úgy hosszú időn át vendégünk, mint *Burrian* és *Dippel* tenorénekesek. — Az évad második feléről semmit sem lehet még hallani; talán hallhatnánk, de a művészetet sokkal szentebbnek tartjuk, sem hogy számára külön riportert, vagy éppen kémet tartsunk.

Majd ha maguk a művészeti események bekövetkeznek, lelkiismeretes, jóindulatú bírálatban számolunk be felőlük. De próféták nem vagyunk; az események előleges tudatása nem másnak feladata, mint a hivatalos titkai tulságos aggodón őrző operaigazgatóság.

*** A képviselőjelölt.** Ez aztán aktuális cím! Mindnyájan ismerünk egypár képviselőjelöltet, vagy legalább — enjelölt. Most megnézhetjük a városi nyári színházban a „*Képviselőjelölt*“ nevű új bohózat hővét, hogy mennyire hasonlít a magunk

ismerőseihez. Szeretetremlő, ezaz de-hogy méltó, csak behizelgő modoru, de léha, teljességgel nem szép jellemű urat fogunk ott látni, a ki ügyvéd, szerkesztő, dzsentrí, szájhős, intrikus, népszerűség-hajász mindenáron. Sok ilyen alakot ismerhetnek a darab szerzői: dr. *Barthos Andor* és dr. *Hódy Lajos*, mert ügyesen rajzolták meg Volt is a mai bemutató-előadásán szép sikerük; rajtuk kívül főleg *Vida* Etel és *Nyárai Antal* voltak a darab jószellemei. Közönség, taps, virág bőven volt; a „Kellte ez nekem“ kuplét számtalanszor megújrázták, kivált a búr háboru és *Luiger* dicsőségére int strófáit.

*** Az Országos M. Kir. Zeneakadémian** a vallás és közoktatásügyi miniszter *Popper* tanár mellé, rendkívüli tanári minőségben, *Schiffner* Adolfit, a mester volt tanítványát nevezte ki. Ennélfogva lehetővé vált ezen a tan-szakon, a melyen az előző években is főlős számmal jelentkeztek, a jelen tanévtől kezdve, a növendékeknek nagyobb számban való felvétele.

*** Jókainé nem szaval.** A szegény sorsu tüdőbetegnek javára e hó 15-én fényes művész-est lesz a *Margitszigeten*. A rendezőség, melynek egyik elnöke *Jókai Mór*, fölkererte a közreműködésre a koszosus költő feleségét. De mielőtt a rendezőség választ nyert volna, a lapokban közzétette, hogy *Jókainé* a hangversenyen szavalni fog. *Jókainé* most kijelenti, hogy nem működik közre a művész-estén.

*** Szerepváltozások.** *Helvey* Laura asszony hosszantartó betegsége miatt ezen a héten a Nemzeti Színház műsorán levő darabjaiban több szerepváltozás lesz. Így *Hamlet*-ben a *Királyné* szerepét *L. Fáy Szeréna*, a *Folt*, a mely *tisztit* című darabban *Donna Conception* szerepét *Szacsavayné* fogja játszani, a *hol unatkoznak grófnéját* ismét *Felekiné* veszi át.

*** Márkus Emilia első fellépte.** *Márkus* Emilia asszony, a Nemzeti Színház művésznője pénteken lép fel először 3 havi szabadsága után a *Folt*, a mely *tisztit Mathilde* szerepében, a melyben annak idején oly emlékezetes sikert aratott. Második fellépése vasárnap a *Kamélias hölgy* *Gauthier* Margit-jában lesz.

*** A Fernand házassága bemutatója** holnap, szombaton lesz a *Vig-színházban*. *Fernand* szerepét *Tapolczai Dezső* játssza. A többi főbb szerepekben *Szerény G.*, *Hunyady M.*, *B. Lenkei H.*, *Varsányi G.*, *Gál*, *Balassa* és *Szerény* működnek közre.

SPORT.

Alagi löversenyek.

— IV. nap. —

(Szombat, szeptember 8.)

A holnapi programmon egy jobban díjazott akadályverseny szerepel. A 3000 koronás akadályverseny ez, a melyre a *Geist*-istálló 4 lovat nevezett be. Ha a *Geist*-lovak jól ugranak, meg is nyerik a versenyt.

Jelölteink:

- I. *Pejacsevich* ist.—Fangó.
- II. *Geist*-ist.—Diomed.
- III. *Gourgandine*—*Geist*-ist.
- IV. *Adj* Isten—*White*-ist.
- V. *Pásztorfi*—*Geist*-ist.
- VI. *Előre* II.—*Dallos*.

Bécsi löversenyek.

— IV. nap. —

(Szombat, szeptember 8.)

A „*Gróf Eszterházy Miklós* emlékvérseny“-nek elnevezett néhai „*Criterium*“ 50.000 koronás díjáért kétvéseink elitje áll a starthoz.

Mi, eddigi futásai alapján, *High Leicestershire* győzelmében bizunk, míg helyre *Spitzbub* és *Son-Sourirnak* van esélye.

A többi futamra jelöltjeink:

- I. *Earl*—*Kanári*.
- II. *Félénk*—*Fonyód*.
- III. *High Leicestershire*—*Spitzbub*.
- IV. *Péchy*-ist.—*Hamlet*.
- V. *Product*—*Phi*harmoniker.
- VI. *Ritka* II.—*Auersperg*-ist.
- VII. *Ártatlan* II.—*Pimasz*.

∞ **Lawn-tennisversenyt** rendez a „*Magyar Athletikai Klub*“ f. hó 7., 8. és 9 én evezős osztályának a *Császárfürdő* előtt levő pályáján. A verseny egyes handicapból és kettős előny nélküli versenyből áll. Előbbire *Biró Pál*, *Fackh József*, *Friedrich Nándor*, *Gayl-hoffer István*, *Kállay Béla*, *Jamniczky Kálmán*, *Ottlik Lajos*, *Pertich Kálmán*, *Petrik Jenő*, *Romeiser R. Vilmos*, *Ságy Gyula*, *Sebesi J. Miklós*, *Várady Jenő* nevezett, utóbbiban a következő párok vesznek részt: *Gayl-hoffer-Biró*, *Kállay Béla-Pertich*, *Ottlik-Fackh*, *Petrik-Várady*, *Jamniczky-Friedrich*, dr. *Kállay Ferencz-Hirsch Sándor*. A verseny pénteken d. u. 3 órakor kezdődik.

∞ **Hódít az amerikai lovaglás.**

Hát kár volt olyan nagyokat nevetni *Jim Morgán*on, a monarchiába került első amerikai zsován, a ki pesti diadalai után, a most folyó bécsi versenyeken, nap-nap után aratja diadalait. Most azután angol pályatársai is kezdenek meghajolni *Morgán* amerikai lovaglóművészetére előtt és nemcsak, hogy annak fölényét „megengedik“, de kezdenek amerikaiasan lovagolni. Eleinte csak „heczeből“ utánozták *Morgánt* a próbagaloppoknál, de tegnap azután megtörtént az amerikai lovaglás fölényének hivatalos elismerése is. Még pedig *Barker*, az a szokó lovagolt tegnap először amerikai módra, a ki mindeddig nem ismerte el az amerikai lovaglást és a ki pedig zsokétársai között elsőrangú kapacitás, a kinek nemcsak nálunk, a mi verseny-pályáinkon, de Angliában is jó neve van. A tegnapi Államdíjban már a próbagaloppnál föltűnt, hogy *Áldomás*on, melyet *Barker* ült, a nyereg kengyelszija a szokottnál sokkal magasabbra van felhuzva és *Barker* a lónak egészen a nyakán feküdt, mikor elhaladt a birói páholy előtt. A közönség eleinte azt hitte, hogy *Barker* csak kifigurázza *Morgánt*, de annál nagyobb volt a meglepetés, mikor a start után *Barker* egészen a *Tod Sloan* iskolája szerint lovagolt és azon fáradozott, hogy a mezőny élére kerüljön. *Áldomás* gyönyörűen és láthatólag nagyon könnyen ment az új lovaglási mód mellett, de a nálánál jobb *Jablanicát* nem tudta elérni. És hogy második előtte *Leader* lett, annak az az oka, hogy *Barker* látva, hogy *Jablanicát* már el nem érheti, *Áldomást* a második helyre ki nem lovagolta.

∞ **Az Egyetemi Athletikai Klub.**

A budapesti tudományos egyetemen *Eötvös* Loránd báró prorektor elnökele alatt pár év előtt alakult Egyetemi Athletikai Klub az új iskolai évben is folytatni fogja működését. Az elnökség felhívja az egyetemi polgárokat, hogy hiában való pártoskodásnak

helyett a testedző sportot mivelje és tömegesen lépjen be a klubba. Az egész évi tagsági díj mindössze tíz korona. Beiratkozhatni mindennap a Szerb-utcai központi épületben, a volt rektori helyiségben.

○ **A Magyar Athletikai Klub jubileumára,** melyre tudvalevőleg ő felsége a király is ajánlott fel tiszteletdíjat, újabb *Ottó főhercegy* ajánlott fel tiszteletdíjat, egyúttal értesítette a klub elnökségét, hogy az ünnepekre szóló meghívást elfogadja s kilátásba helyezte azokon való megjelenését.

○ **Dunabajnokság.** Ma rendezte a Magyar Uszó-Egyesület a Dunabajnokságot. A versenyben két uszó vett részt. *Grüfl Károly* és *Körpel Andor*. Pontban két órákor indultak el a versenyzők az újpesti hidtól. A cél a Neptun csónakháza volt, a hova elsőnek *Grüfl Károly* érkezett, 43 perc és 30 mperc alatt téve meg a körülből 6000 méteres távot. *Körpel* ideje 46 perc 15 mperc. Az elért idő az előbbi évek eredményeihez képest gyöngébb. Csak hogy a hideg víz nagyban akadályozta az uszókat képességük kifejtésében. A korrekt rendezést *Schubert Alfréd* végezte.

TÖRVÉNYSZÉK.

Takács Zoltán bankóhamisító.

— Saját tudósítónktól. —

Takács Zoltán bankóhamisítása ügyében nagy erélyességgel folyik a vizsgálat. Takács Zoltánt ma reggel ismét elővezették a II. emeleti 7. számú börtönből, a hol az éjjelt igen nyugtalanul töltötte s csak hajnal felé jött szemére álom, a mely csak pár óráig tartott. Majd az egész éjjelt fel s alá járkálva töltötte, majd az ágyára ülve tépelődött. A kihallgatások folyamán érdekes dolgok kerültek napfényre.

Oravetz János, a tiszaszervevényi gazda, most már nem éli azt a jó világot, mint annak idején Tiszaföldváron, a mikor apja ráhagyta mintegy 1200 holdas birtokát. Az öreg *Oravetz* annak idején halkereskedést üzött s kocsin járt föl a fővárosba, a mi szép haszonnal járt. Később megtakarított pénzéből vett igen olcsón egy tiszai árterületet, a melyről a vizet lecsapolva, kukoricaföldeket létesített, a melyeket azután drága pénzen értékesített. A banda tagja, a mostani *Oravetz János*, főleg marhakereskedéssel foglalkozott s élénk összeköttetésben állt a bécsi *Záborszky* és társaságával, a hová barmokat szállított. *Takács Zoltán* ügyes raffinériával itt ismerkedett meg *Oravetz*-cel, még pedig a bécsi marhavásártéren. *Takács* egy ízben, mint a *Záborszky* cégnek *Just* nevű pénztárosa, a kihez ő a megtévesztésig hasonlít, *Oravetz*nek így mutatkozott be:

— Just vagyok — ücsse a *Záborszky*-cég pénztárosának.

A dolog vége az lett, hogy *Oravetz*-től 800 frtot, később pedig *Berlinből* távirati uton még 400 frtot csalt ki.

Ekkor aztán valaki felvilágosította a becsapott embert, hogy kivel van dolga. *Oravetz* követelte a pénzt s *Takács* erre habozás nélkül ismerte be, hogy ő tényleg *Takács Zoltán*, de hát ne törődjék a dologgal, boldoggy, gazdaggá teszi. Ekkor mondotta el azután a bankóhamisítás dolgát, a mibe *Oravetz* bele is ment.

A bünszövetkezet tagjai közül ma délben szállították át a vizsgálóbíróhoz dr. *Takács Zoltánt*, *Csapó Józsefet*, nagy-szokolyi szül. 35 éves rovtott multy volt *takácsot*, *Oravetz János* szokolyi szül. 39 éves szervevényi gazdálkodó, özv. *Korda Gergelyné*, szül. *Pintér Brigitta* 61 éves magánzónót és *Bálint Ferencz* 37 éves mező-turi gazdálkodót.

A banda tagjai közül csupán a ve-

zér, *Takács Zoltán*, ment bérkocsin a törvénykezési palotába. Letartóztatásakor ugyanis ruhájában maradt annyi összeg, hogy egy ideig megkülönböztetett bánásmódban részesülhet.

*Oravetz*et a tolonczházból, a többit pedig a főkapitányságról szállították a szomorú hírű „zöld kocsi“-ra a törvényszékhez.

A bűnyűben a törvényszéknél *Drill Béla* vizsgálóbíró vezeti a vizsgálatot. Ő adja az utasításokat a rendőrségnek a nyomozat további folytatására.

Takács Zoltán ellen a büntető törvénykönyv 203. §. 1. pontjában ütköző és a 204. § szerint 5-től 10 évig terjedhető fegyházzal büntetendő pénzhamisítás büntette miatt folyik a vizsgálat. — *Takács*ra nézve súlyosbító körülményt képez, hogy már előlele büntetett s hogy az általa utánzott papírpénz nagyértékű.

§ **A délvidéki gabonauzóra.** A fehértemplomi törvényszék tavaly ősszel két gabonauzorával vádolt gabona-kereskedő felett mondott ítéletet. Az egyik *Ditrichstein Bernát*, a másik *Paul Sándor* temeskubini bizományos, a kiket a törvényszék bűnszöknek mondott ki uzsora vétségében és *Ditrichsteint* 200, *Pault* pedig 300 forint pénzbüntetésre ítélte. A temesvári ítélőtábla mindkettőjüket fölmentette azzal a megokolással, hogy a vádlottak rendes adás-vételi üzleteket kötöttek és hogy ellenük semmi büntetendő cselekmény megállapítható nem volt. A királyi kuria azonban ma másként határozott, a mennyiben beigazoltnak látta a megkárosítási szándékot és a törvényszék ítéletét hagyta helyben.

§ **Beocsületsértő pap.** *Kovácsy Kálmán* rákospalotai evang. lelkész ma két ügyben állott vádlottként az újpesti büntetőjársbírószék előtt.

Zsoldos László, *Ujpest* jegyzője, arról értesült, hogy *Kovácsy Kálmán* azt állította felőle, hogy lelketlenül kizsákmányolta *Ujpest* községét. Minthogy a tanúk beigazolták, hogy a lelkész tényleg elkövetette a vádbeli cselekményt, az iratokat a pestvidéki büntetőtörvényszékhez teszik át, mert ez esetben közhivatalnoknak hivatalos minőségben való megsértése forog fenn.

A másik ügy ítélettel nyert befejezést.

Ez év június 27-én *Kovácsy Kálmán* lelkész lakásán ferbliztek, melynél *Kubis Emil* rákoskereszturi tanító az összes pénzt elvesztette és 60 frttal adósa is maradt a házigazdának. Midőn *Kubis* kijelentette, hogy csakis szeptemberben tud eleget tenni tartozásának, *Kovácsy* úgy arczul ütötte, hogy a székéről lefordult s szenvedett sérülésének nyomát három napig viselte az arczán. E miatt *Kovácsy Kálmán* könnyű testi sértés vétségért 500 korona pénzbüntetésre, esetleg 25 napi fogházra, valamint az összes költségek megfizetésére ítélték. Az ítéletet a bíróság közölni fogja hivatalból az elítélt lelkész fegyelmi hatóságával.

§ **A pörös zongora.** *Ganz Julia* magánzónó a múlt évben részletfizetésre vásárolt *Sternberg Armin* és testvére cégétől egy zongorát. A cég elszállította a zongorát *Ganz Julia* lakására, néhány hét mulva azonban rossz információt nyervén *Ganz Juliáról* s ennek hitelképességéről, a cég egyik tagja, *Sternberg Dezsó*, megbizta a szállító munkásokat, hogy a zongorát — ha kell karhatalommal és erőszakkal is — szállítsák vissza *Ganz Juliától*. Ennél fogva 8 munkás állított be *Ganz Julia* lakásába s az asszonyt felre taszítva, erővel elszállították a zongorát. — *Ganz Julia* ezen erőszakos eljárás miatt a büntető járásbírósnál panaszt tett a *Sternberg* testvérek s azok munkásai ellen, magánlaksértés és könnyű testi sértés miatt. Ma tárgyalta a bíróságnál ezt az ügyet, mely a két *Sternberg*, valamint a többi hat munkás felmentésével végződött.

REGÉNYCSARNOK.

Páter Julián.

— Lengyel elbeszélés. —

(Vége.) (17)

Az öt Bodep de Globe dömsödi komtesz mamájával a kirándulásokra lassankint igen elhízott s elnehézkedett. Esti pletykájuk refrénjét még mindig e mondat képezi: „Gyermekek, iszonyu kár, hogy közületek egyik sem ment nélkül *Leszo* grófnóhoz. Ez az *Ara* rendkívül nagy szerencsét tett. Egy nyomorék férj! Hisz ez valódi drágagyöngy! Sok ember igazán szerencsére született!”

Madame Grocholszka, a hettmann-özvegy, nevelőnői állását kastélyról-kastélyra változtatja. *Ara* grófnó ugyanis egy napon észrevette, hogy *madame Grocholszka* az ő „félszemmel pislogat-“ásával oly sok észleletet gyűjtött, hogy képes volt elég bátran bérének megnégyszerezését követelni.

— Mert én évek óta mindent láttam! — tévé hozzá a hettmann-özvegy. — Tudom, hogy *páter Julián*nak a nagyságos asszonynyal viszonya volt, tudom, hogy *Leszo* gróf fejével szenved s nem lábával, tudom, hogy *Zojchowszki* doktor havi járulékot kap azért, hogy hall-

gat és ezért kérem alázatosan fizetésemet megjavítani, minthogy még egyszer férjhez menni szándékozom. Mihelyt unokatestvérem, *Grocholszki*, a katonaságtól kiszabadul. Mert többé nem akarok katoná után menni.

Ara grófnó engedett a hettmann-özvegy tulesigazított kérésének, azon kikötéssel, hogy a jövedelmet más-hol költse el.

Madame Grocholszka tehát egyik helyről a másikra húzódik, csaknem megfuladva a méreg s elfojtott „észleletek“ miatt, melyeket el kell hallgatnia, nehogy elveszítse rendes járulékat. Valahányszor azonban a szakácsok panaszára, kiknek legjobb ételeik tűnnek el a *madame Grocholszka* szeme előtt, egy helyről elbocsátják, mindig keményebb, szijjasabb s félszemmel pislogóbb lesz; különösen, a mióta tapasztalta, hogy unokaöcsese élethosszig szolgálataba állott — a rokkantak had-testébe.

Dombrowicza-kastélyt még most is az uraság lakja.

Leszo gróf még feléven keresztül beteges, csuzos volt és a világtól egészen visszavonult. A nagyvilág idővel megszokta *Ara* grófnót úgy tekinteni, mint a jószág, a gazdagság birtokosát s a név képviselőjét a világ előtt. *Ara* grófnó látogatta meg a majort, földeket, csűröket s erdőt mikor ezt ritkították; ő

szolgáltatta ki a kastélyi iroda irományait, ő igazgatott mindent a maga csöndes, rövid, határozott módjával.

Egy szép tavaszi estén férje szobájába ment, mint rendesen, himzés-sel, hogy mellette nézze az ablakon keresztül az esti pirt s megkérdezze kívánságát. Férje haját ilyenkor mindig megsimogatta s midőn a himzést elkezdte s munkáját bevégezte, mindig halkan megcsókolta elsoványodott kezét.

Leszo gróf vidám volt, csevegett nejevel s javulni látszott; csak hogy még nagyon gyöngö volt. Ez este azonban így szólott:

— *Ara*, édes nőm, szeretnék veled a kertbe lemenni. Hiszen minden oly szépen virul. S a betegeknek utánozni kell a virágokat.

Ara grófnó fátyolozott tekintettel nézett reá.

— Oh, nem! — mondá mosolyogva — nagyon elfáradnál. Gondold csak meg: a kertbe le!

Leszo gróf most igazán nevetett s így szólott:

— De hiszen már nyolcz nap óta lejárok a sétányra délelőtt, tudod nélkül, *Arám*, hogy téged meglepjelek!

Ara grófnó kétkedve nézett reá s himzését fekete köntösén leereszté. Ekkor férje fölemelkedett feltűnő gyöngöseség nélkül s őt szívére voná, mondván, hogy napról-napra jobban

érzi magát s hogy ez éven keresztül vele többet tanult, mint valaha s hogy halát kell adnia a jó Istennek szenvedéseért, mely őt annyira boldogította neje szerelme s hűségében.

Ara grófnó semmit sem felelt e szavakra. Sirt csöndesen, bensőleg s megkönnyebbülve. És *Leszo* gróf lement vele a kertbe, hol az ibolya illatozott a gyöngyvirág fehérlett s az irisz kék pompájában nyilott. Így állottak színvilágosság, illat és azur között, boldogan, hálaadólag. *Ara* grófnó fölnezt férjére s halk sirásban, remegve bámulá, hogy ez őt oly erősen tarthatja karján. S *Leszo* gróf így szólott:

— Már nyolcz nap óta járok ide le, míg a majorban voltál. De ezt csak ma mondom meg neked, mert ma névnapod van, tudod, *Ara*?

— Tudom! — válaszolá emez.

Ekkor ismét mindketten elhallgattak: a betegápoló s a halás lábbadozó. S mindkettőjük szívében a tavasz virágaival együtt virult e gondolat: „Legszebb csodája s legnagyobb áldása az égnek a szerelem. A szerelem csodatevő egyesülése az istenségnek az emberrel, halálosan sebezhet, de új életet is kelthet.”

Néhány nap mulva a kárpáti kastélyba az a hír érkezett, hogy *páter Julián* a lezainszki kolostorban meghalt.

KÖZGAZDASÁG.

= Gyümölcskiállítás és vásár Pozsonyban. A pozsony megyei gazdasági egyesület f. évi október 4-10-ig gyümölcs- és szőlőkiallítás rendez, mely vásárral lesz egybekötve. A kiállítást a földművelésügyi miniszter is támogatja.

= The Gresham életbiztosító-társaság Londonban. Magyarországi fiók: Budapest, Ferencz József-tér 5. és 6., a társaság házában. Ausztriai fiók: Gisella-Strasse 1. sz. alatt a társaság házában.

A társaságvagyona 1889. decz. 31-én kor. 177,060.451.—

Évi bevétel biztosítások és kamataiból 1899. évi december 31-én " 30,835.871.—

Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fönnállása óta (1848.) " 383,793.872.—

Az 1899. évben a társaság 5838 db. kötvényt állított ki " 56,090.713.—

összeg értékekben. Csekély díj fizetés mellett a társaság előnyös jelzálogkölcsönbiztosításokat is köt, a ház, vagy a földbirtok tehermentesítésére, a birtokos elhalálozása esetére. — Prospektusokkal és életbiztosítási díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít és felvilágosítással a jelzálogkölcsönbiztosítást illetőleg, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgálnak az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb városában az ügynök urak és a magyar és osztrák fiókok.

Időjárás.

Az idő a helyzethez képest Európa északkeleti felében esős, borús, míg délnyugati felében száraz és nagyobb részt derült volt. A hőmérséklet nem változott.

Nálunk az ország északkeleti felében 5-10, egyebütt pedig csak szóróványosan 1-2 milliméternyi esők voltak. A hőmérséklet nem változott.

Jóslat: Hűvös és szóróványosan, de inkább csak az ország északkeleti részében még esős idő várható.

Hőmérséklet: Budapest 15.6, Ó-Gyalla 13.8, Zágráb 11.4, Szeged 13.1, Kolozsvár 10.6, Bécs 14.4, Róma 17.3, Berlin 12.0, Páris 9.1, Szent-Pétervár 4.7.

Budapesti gabonatözsde.

Igen csendes üzlet mellett 15.000 mm. buza kelt el változatlan áron. A legmagasabb ár 7.87 és fél korona, a legalacsonyabb ár 7.40 korona.

Egyéb gabonaneműek közül 1100 mm. rozs 6.75-6.90 koronán és 1200 mm. árpa 5.70-6 koronán kelt el.

4 és fél órák a következők voltak a záróárfolyamok:

Buza 1900. okt.-re	7.59-7.60
Buza áprilisra	7.99-8.—
Rosz 1900. okt.-re	7.06-7.07
Rosz áprilisra	7.39-7.40
Tengeri máj-ra	4.94-4.95
Zab 1900. okt.-re	5.26-5.27

Budapesti értéktözsde.

Szilárd tözsde csakis élénk forgalmaknál lehet és mivel a holnap ünnep előtt ma jóval csekélyebb üzlet keletkezett, a szilárdtság lassankint elenyészett és lanyhább irányzatú változott. A legtöbb papír 5-6 koronával csökkent.

A helyi értékek piacán is gyengébb kereslet uralkodott.

Valuták és ércváltók változatlanok.

A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény	666.50
Magyar hitelrészvény	684.—
Leszámitoló	448.50
Rimamurányi vasműv.	535.50
Osztrák-magyar-államvasut	671.—
Közuti-vasut	610.—
Városi villamos vasut	290.—

Állatvásár.

Kőbányai sertésplac. Szeptember 7-én. Fialat nehéz (páronként 320 kgron felüli sulyban) 96-97 fillér. Fialat közép (páronként 251-320 klg.) 95-96 fillér. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban)

96-98 fillér. Szerbiai Nehéz (páronként 260 kgron felüli sulyban) 96-97 fillérig. Közép (páronként 240-260 kgr. sulyban) 95-96 fillérig. Könnyű (páronként 240 klgig terjedő sulyban) 95-96 fillérig. A sertésüzlet irányzata: változatlan.

Budapesti borjuvásár. Szeptember 7-én. Felhajtott élő borju 596 drb. Növendékmárha 10 drb. Árjegyzések: Elsőrendű élő borjukért 86-96 fillér, kivételesen 100 fillér. Másodrendű 70-80 fillér. Növendékmárha elsőrendű 50-56 fillér. Másodrendű 46-48 fillér. Silányabb — fillér klg.-kint. A nagyobb szükséglet folytán az irányzat élénk volt. Az árak 5-6 fillérel kilogrammonként emelkedtek.

SZÍNHÁZAK.

(Szombat, szeptember 8-án.)

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Az ember tragédiája.

Dramai költemény. Irta Madách.

Kezdeté fél 8 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.

A kis szökevény.

Operett 3 felvonásban. Irták Hicks és Nicholls. Fordították Kacziányi Géza és Makai Emil. Zenéjét szerették Monckton és Caryll.

Kezdeté fél 8 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

Fernand házasság.

Bóhózat 3 felvonásban. Irta Feydeau. Fordította Fáy J. Béla.

Kezdeté fél 8 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Prolog.

Irta Pásztor Árpád. Szavalja Báthory G. Utána

A Gyurkovics-lányok.

Életkép 4 felv. Irta Herczeg Ferencz.

Kezdeté fél 8 órákor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Délután 3 órákor.

Bukow, a székelyek hóhéra.

Este 7 órákor.

Falu csodája.

Eredeti népszimű 3 felv. Irta O'Donnel Malvina grófnő.

VÁROSLIGETI SZÍNHÁZ.

Délután 4 órákor.

A kolduló barát

és a

megvadult szabó.

Este fél 8 órákor.

A képviselőjelölt.

Eredeti énekés bóhózat 3 felv. Irták dr. Barthos Andor és dr. Hódy Lajos. Zenéjét szerette dr. Erdélyi Lajos.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

Délután 4 órákor.

Páris 1900-ban.

Irta Salamon Ödön.

Este fél 8 órákor.

Ugyanaz.

Torna-eszközök, függő-ágyak,

kötélárak és mindennemű

hálók ipartelepe.

Ponyvák, zsákok, ruhaterítő-kötelek fehér kenderből, zsinetek, dohány- és rebszínőrok, kendertömlők és hevederek. Valódi angol lawn-tennis, football és halászléi készletek gyári raktára.

SEFFER ANTAL

Budapest. Központi városház épület Károly-utca 1. bolt sz. 12. Gondos kiszolgálást. Vidékre árjegyzék szerint. Költségvetés tornatermek teljes berendezésére kívánatra díjmentes.

Családcsoport-fényképeket

3 darabot, legszebb kivitelben, maradandó emlék,

10 forintért

készít

WAITZNER fényképész

Budapest, Erzsébet-körut 20. szám alatt.

Katona-ügyekben és fegyvergyakorlati ügyekben

vonatkoznak a tiszturakra, egyéves önkéntesekre, a legénységi állományra, vagy állítás-kötelesekre és reklamációknál leggyorsabban és leglelküimeretesebben jár el a

katonaügyi iroda

BUDAPEST,

VII., Kerepesi-ut 6. szám a.

Tulajdonos:

Dominke János cs. és kir. százados.

Iskolakönyvek

az összes hazai középiskolák részére jó anti-quárus példányokban legolcsóbban kaphatók KUN S. antiquar könyvkereskedő üzleteiben: Budapest, IV., Keckeméti-utca 6. sz. és VII., Erzsébet-körut 33. szám. Mindkét üzletben használt tankönyvek a legmértányosabb áron megvételnek vagy becséreltetnek.

Legszebb, legkényelmesebb, legolcsóbb társas-utazás Párisba

a világhiállítás megtekintésére

a magyar tanulók utazása Párisba,

melyhez tanfőriak, szülők, tisztességes társadalmi állású egyének csatlakozhatnak

Indulás a szeptember 22-én külön vonattal. Egy nap és éjjel pihenő Münchenben: visszauton Zürichben. Hét nap Párisban. Utközben is minden igényt kielégítő teljes ellátás. Elegáns szállodák. Szabad belépés a kiállítás területére. Kirándulások p. Versaillesba stb.

Összes költségek III. osztályban 115 frt 50 kr. II. osztályban 145 frt 50 kr. I. osztályban 185 frt 50 kr.

Jelentkezéseket elfogad Budapesten, Zöldfa-utca 27. sz. I. emelet

PROPPER N. JÁNOS

igazgató.

VARGA PÁL

czimbalom-gyártónál megjelent „Czimbalom-is-kolá”-ból tanító segélye nélkül megtanulhat bárki czimbalmozni.

Képes nagy árjegyzék In-gyven.

Budapest,

VIII. kerület. Rökk Szilárd-utca 3. sz.

Egy jó házból való

iskolás-leány

gyermektelen keresztény hivatalnok családnál teljes ellátásra felvétetik. József-utca 34/36., II. em. 15. 5402

Női ruhát

olcsón készítenek házánál, Ben-czik Juliska, Kisfaludy-utca 16. I. em. 11. 5112

Bőrbántalmakat, vérbajokat, ideg-betegségeket és gyengeségi állapotokat alaposan gyógyít

Dr. FABINYI

v. kórházi orvos, specialista

oly módszerrel, melyet sok ezer betegnél biztos eredménnyel alkalmazott számos évi kórházi gyakorlatában. **Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető. Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszerék.**

Lakás: Budapest, VII., Erzsébet-körut 12., I. em.

Bejárat a léposónál. Külön váróterem.

Rendel: d. e. 9-3-ig, este 5-8-ig.

Herczeg és Horvát

Budapest, Kerepesi-ut 52. szám. Adria-szállóval szemben.

A főváros és vidéki közönség egyaránt érzi a rossz pénzviszonyokat! Jelszó: Takarékoskodni kell!

Erre nálunk van alkalom, mert még eddig nem létezett árért adunk el

Szerpentinallat szövetből	3.50 frt	Szörme gallér	10 frt és följebb	Angol ruhakelmék	65 kr.-tól 2.20 frt
Lásztérből	4.35 frt	Selyem utcai ruha	25 frt	Paplan, legjobb fajta	4 frt
Elegáns nőiruha	10-15 frt	Pongis selyemruha	15-20 frt	Selyempaplan minden színben	8.50 frt
Moir selyemall	9-17 frt	Elegáns öszl kabátok	5-10 frt	Függönyök két ablakra	2.40 frt
Selyembluz minden színben	5 frt	Legelegánsabb gallérok	4-20 frt	Ágyterítő 3 darab	5 frt és följebb

Gyászruhák négy óra alatt elkészítetnek.

Kiadóhivatal:

IV., Vármegye-utca 11-13.

KIS HIRDETÉSEK

Kiadóhivatal:

IV., Vármegye-utca 11-13.

A kis hirdetések előre fizetendők. E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 fill., vastagabb betűvel 4 fillérbe kerül. A kis hirdetésekbe a címzet és lakást is bele lehet tenni minden külön díjazás nélkül. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről igen kényelmesen beküldhetők a kis hirdetések postautalvánnyal, mert a postautalvány szelvényére a kis hirdetés szövege is könnyen elfér. Az eljárás igen egyszerű, mert mindenki kiszámíthatja a kis hirdetés árát. Kis hirdetések félévetnek a kiadóhivatalban, IV., Vármegye-utca 11-13.

Kereskedelmi és Iparkalauz. Beszerzési források.

Egyházi szerek, lobogók, képek és könyvek legolcsóbban kaphatók: **Szűts és társánál,** Budapest, IV., Ujvilág-utca 2. sz.

Kérjen árjegyzéket vászon és asztalneműkről. **Epstein-féle vászon-gyári raktárból, Sümegh.**

Kitűnő, valódi székely konyha. Ebéd, vacsora 20 forintért, a Fehérő szálloda éttermében. **Ürmösinnel, Kerepesi-ut.** Legolcsóbb bevásárlási forrás!

H. WEISZ LAJOS BUDAPEST, VII., Kerepesi-ut 22. (Telefon-Hirmondó épület).

Saját gyártmányú férfi- és nőruha nagy raktára.

Mérték szerinti megrendelések a legújabb divat szerint a legjobb minőségű külföldi és belföldi gyapjúszövetekből a legegységesebben eszközöltek, feltűnő olcsó árak mellett.

Butoriparosok, Nemes és Lengyel Budapest, IV., Keoske-méti-utca 6. sz. I. em., ajánlják dusan felszerelt raktáraikat, saját készítményű fa- és kárpitos munkákban.

Nagy iskola-táska vásár

Leitner M. L. és fia papírkereskedésében, BUDAPEST, V., Váci-körút 18. sz.

Tengerifü 3 részű csinvalmatracz 3-50 kr. 2 személyes atlasz cachemir-paplan 3-50 kr (varrás nélkül), négy gombhoszu finom nyulékony bőrkezttyü 78 kr. Szövött tiszta selyemkelme mint Taffet és brocat átlag 88 kr. Kapható, míg a készlet tart, **Steiner Simon ver-senyárházában Király-utca 34. sz. a.** Kérném a címre ügyelni!

Kész konyha-berendezés állandó raktára **BÖLE JÓZSEF** asztalos-mesternél, Budapest, VIII., Stáhy-utca 1. Alapított 1871.

ALÁZEK ADOLF késműves és műköszörős BUDAPEST, IV., Eskü-ut 5. szám. Főherceg Klótdil palota, Kossuth Lajos-utca foly-talása.

Lőszormatracz 3 részű 15 kg. súlyban csinvalból 14 forintért kapható, míg a készlet tart. **BUDAPEST, IV. ker. Teréz-körút 36. sz. a kárpitosnál.**

Egy fehér selyem szőrű him pudli kutya, ritka szép példány, elutazás miatt eladó. Czim Fischer J. Ferenc-körút 20 5399

Kitűnő átjászott **ZONGORA** igen jó karban, 150 frtért eladó. Bővebbet Hevesi Balázs utóda Harkai M. zongoragyárosné, állami iskolák szállítója. Buda-pest, Károly-körút 10. sz. 72

Butor. Saját készítményű kárpitos- és asztalos-butorok legolcsóbban kaphatók. **VII. Garai-utca 44. a készítőnél.**

10 forint

remek szabású férfi-öltöny, mérték után, valódi gyapju-szövetekből

Grünfeld Ignác férfi-szabó, Budapest, Népszínház-utca 27. Vidékre minták bérmentve. 7524

Fr 1-80.

Gyors végeladás

350 darab 1 frt 80 kr-ért. 1 pompás aranyozott óra szép lánczczal, 3 évi jótállással, 1 pompás szivar-szipka borostyánkővel, 1 pompás gyűrű imit. drágakővel, 6 db ff. zsebkendő, 1 készlet doublé-arany-kézeld- és inggomb, mind szabadalm. záróval, 1 jó illatu pipereszappan, 1 ff. zsebkés, 1 ff. bőrtárcza, 1 pompás piperetűkőr tokkal, 1 pár ff. bouton hölgyeknek imit. brillánsokkal, nagyon csálékony, 20 drb tárgy levelezési czétra és még 310 drb különböző tárgy, mely a házban nélkülözhetlen, mint ingyen melléklet, mind együttvéve az órával, mely maga megéri ezt a pénzt, 1 frt 80 krajczárba kerül. Székküldi utánvétellel a székküldési ház **CH. JUNGWIRTH** Krakau A/3. NB. Meg nem felelőért a pénz vissza. 7547

Okmányszerző

vállalat, „Esketési Ügyvivőség” min-

denféle okmányt megszeresz. Keresztül viszi és elvállalja a házassági dispenzácziókat, névmagyárosítást, mindenfajta tiszti és katonai ügyeket, utlevél és külföldi engedélyek megszerzését jogtanácsosa segítségével. Ezenkívül eljár mindenemücsaládi diszkret ügyekben, ugy örökbe-fogadási, állampolgársági ügyekben. Amerikai és egyéb külföldi megbízásokat lebonyolít stb. Joganácsos: báró Diószeghy Dezső dr. Ügyvivő: Margitay Zoltán. Hivatala: Budapest, Erzsébet-körút 9. sz., a New-York-palotában. Szegényeknek ingyen áll rendelkezésére a vállalat. Telefon.

Legjobb árt

fizet ócska arany, ezüst, órák, gyémánt és csillár tárgyakért: **Hoffmann Adolf ékszerész, Kerepesi ut 6. sz. Bazar-épület.** Elzálogosított ékszerek kiváltatnak és az érték többlete készpénzben azonnal kifizetetik.

Házmeisteri

állást keres gyermektelen házaspár a ki asztalos és évek óta nagyobb háznál működik. A házban előforduló minden néven nevezendő javításokat maga csinálja. Czim a kiadóhivatalban. 5407

Tankönyvek

az összes budapesti és vidéki tanintézetekben

elemi, középiskolák, reál-tanodák és gimnáziumokban, polgári fiu- és leányiskolákban, kereskedelmi és ipariskolák, valamint főtanodák és egyetemeken használt

tan- és segédkönyvek legnagyobb raktára a t. igazgatóságok által kiadott jegyzékek szerinti legújabb kiadásokban.

Vidéki rendelések a legpontosabban azonnal elintéztetnek.

Központi Antiquarium és könyvkereskedés Budapest, IV., Múzeum-körút 17.

Pénzkölcsönt

kötelezvényre, több évi lefizetésre, katonatiszteknek (házassági óvadéokra és óvadék czéljából is), nyugdíjasoknak, hivatalnokoknak, minden hitelképes egyének előleg nélkül kieszközöl a **Pénzügyi Me kur** Budapest, Király-utca 30. (Válaszbélyeg).

Butor,

rögtöni elköltözés miatt egy hálószoza-butor, asztal, oicsón eladó. Sándor-utca 38. ajtó 10. 7548

Mosó- és tisztító-

intézet jó forgalmu helyen eladó. Népszínház-utca 18. 7546

Gyűjtők figyelmébe.

PRÜCKLER J. C.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 3. sz. első udvar.

Hazánk legrégibb levélbélyeg kereskedése.

Veszek, cserélek, eladok.

Legjobb árban veszem a forgalmi bélyegeket minden mennyiségben.

Reményi hegedűi

tokkal, vonóval 7.-, 8.-, 10.-, 15.-, 20 frt és feljebb.

Reményi cellói

12.-, 15.-, 18.-, 20.-, 25.-, 30.- forint és feljebb.

Reményi cimbalmai

40.-, 50.-, 60.-, 80.-, 100.-, 120.-, 150.- frttól 500 forintig.

REMÉNYI

m. kir. szab. műhangszer ipartelepe Budapest, Király-utca 44/1.

Legdusabb raktár az összes hangszerek és alkatrészekben. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Kivitel nagyban és kicsinyben.

ÜZLETMEGNYITÁS!

A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy

VIII., Kerepesi-ut 11.

(az Egyesült Fővárosi Takarékpénztár palotájában)

fűszer, bor, csemege, tea, rum, cognac és ásványvizből nagy raktárt nyitottam, hol legpontosabb kiszolgálás mellett szives pártfogását kéri

SZÉCHÉNYI LÁSZLÓ VIII., Kerepesi-ut 11. és VI., Teréz-körút 18.

Vigyázz!!!

Minden oly megrendelő, ki az osztálysorsjáték húzása napjáig, azaz nov. 17-éig 10 forintig terjedő bevásárlást tesz, az 1/4 osztálysorsjegyet kap ingyen.

20 frtos bevásárlásnál 1 egész sorsjegyet kap ingyen.

20 frtos bevásárlásnál 1/4 sorsjegyet kap ingyen.

25 frtos bevásárlásnál 1/4 sorsjegyet kap ingyen. 35 frtos bevásárlásnál 1 egész sorsjegyet kap ingyen. A sorsjegy az első megrendelésnél rögtön elűdeltik. — Minden nálam vásárolt cipő tartósságáért 6 bavi felősséget vállalom, elszakadás esetén ingyen megcsinálom. Nem tetszés esetén a pénz rögtön visszaküldetik. Férfi sima vix cipő egy darabból, 3-szoros talppal 3.— Posztó cipő borjubőr borítással, dupla talppal meleg béléssel 3.40 Posztó cipő legfinomabb orosz lak borítással, erős talppal, elegáns kivitel 4.— Legfinomabb vix bőr, fűzős cipő, elegáns erős kiv. meleg vagy vászonbélés 3.50 Legfinomabb orosz lak fűzős cipő, kezttyübor szár, dupla talp, meleg bélés 4.— Valódi orosz bagaria csizma, 1 darabból, teljesen vízmentes, 3-szoros talppal, jótállás mellett 8.50 Teljesen vízmentes Halina-csizma, csuklógör borborítással, halinával bélelve, 3-szoros talppal, térdig érő, nagyon meleg 7.— Orosz bagaria czugos vagy fűzős cipő egész vastag talppal, báránbőr bél., nagyon meleg kiv. 4.50 Női borjubőr cipő meleg béléssel, erős talppal 3.— Női posztócipő, bőr borítással, meleg. bél. erős talp 3.30 Női posztó cipő, orosz lak borítással, elegáns kiv. 3.50 Fűzős cipő legfinomabb zergebörből, prémium beszege, báránbőr béléssel 4.— Mértéknek elegendő a lábtalp egy papírlapra való rajzolása. — Nem megfelelő cipőket saját költséggem kicserélem. — Árjegyzék több száz ábrával ingyen és bérmentve.

Agulár Dávid fia Budapest, Király-utca 2

Villamgyógydelejes kereszt vagy csillag

gyógyít és fölfrissít, kezesség mellett.

(R. B. sz. 86.967)

E készülék gyógyít és segít asthma, eskór, influenza és hátgerinczfájdalmaknál, köszvény, rheuma, ischias, neuralgia, migrén, szívdobogás, fejf. fogfájás, fülzúgás, álmatlanság s minden ideg- baj s gyöngeség- nél kezesség mellett.

Nem Volta-kereszt.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

Nem titkos szer.

20 éves betegségeket teljesen meggyógyított. Elismerések és bizonyítványok a világ minden részéből irodámban megtekinthetők. A kit legkésőbb 45 nap alatt meg nem gyógyít: a pénzt visszakapja.

Figyelmeztetem a t. című közönséget, hogy az én csillagom nem tévesztendő össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Németországban hivatalosan el van tiltva, míg az én villamgyógydelejes csillagom kitűnő gyogyerejénél fogva általánosan elterjedt és közkedvelt.

A kis készülék 4 korona.

(Gyermekek és nők számára.)

A nagy készülék 6 korona.

(Régi betegeknél használandó.)

Központi eladási hely a bel- és külföld részére:

Müller Albert

Budapest, V., Vadász-utca 42/R. Kálmán-u. sarok.

